

Metodologia publicării datelor guvernamentale deschise

I. Dispoziții generale

1. Prezenta Metodologie este elaborată în scopul stabilirii regulilor clare cu privire la publicarea, redactarea, accesarea pe portalul guvernamental unic de date deschise (www.date.gov.md), a informației și a datelor guvernamentale deschise destinate reutilizării.

2. Metodologia stabilește:

- funcționalitățile de bază ale portalului www.date.gov.md;
- tipul de informații ce vor fi deschise și publicate;
- cum și cine va avea acces la portalul guvernamental unic de date deschise;
- cum se gestionează contul deschis persoanelor, delegate oficial de către autoritățile și instituțiile publice, responsabile de plasarea progresivă și de actualizarea documentelor.

3. Prezenta Metodologie este aplicată de către ministere, alte autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență (autoritățile administrative din subordine, instituțiile publice și întreprinderile de stat în care ministerul, sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator), precum și instituțiile publice autonome (în continuare - autorități și instituții publice), prin intermediul persoanelor responsabile, oficial delegate pentru implicarea în inițiativa datelor deschise și informațiilor publice destinate reutilizării, inclusiv coordonatorii portalului www.date.gov.md.

II. Portalul guvernamental unic de date deschise

4. Portalul guvernamental unic de date deschise, www.date.gov.md, a fost elaborat pentru a deveni un punct de acces unic la datele guvernamentale cu caracter public. Scopul portalului este facilitarea accesului la datele guvernamentale deschise (date cu caracter public), date cu valoare înaltă, procesabile pe calculator, generate și găzduite de către și pentru autoritățile și instituțiile publice, protejând în același timp caracterul personal, confidențialitatea și securitatea acestora, conform legislației în vigoare.

5. Portalul www.date.gov.md pune la dispoziția dezvoltatorilor, cercetătorilor, agenților economici și publicului larg date guvernamentale deschise, care sunt gestionate în mod activ de către autorități și instituții publice, într-un cadru ce permite descoperirea și accesul rapid la acestea. Portalul www.date.gov.md contribuie la realizarea viziunii despre un guvern deschis și transparent, prin "democratizarea" datelor – făcându-le accesibile în "timp real" de oriunde, oricând, în mod rapid și sigur.

6. Pentru facilitarea căutării și descoperirii datelor guvernamentale, autoritățile și instituțiile publice vor publica datele guvernamentale destinate reutilizării pe portalul www.date.gov.md. Autoritățile și

instituțiile publice publică pe acest portal informațiile și datele guvernamentale deschise structurate destinate reutilizării în condițiile *Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public* și care în contextul legislației în vigoare cu privire la protecția datelor cu caracter personal, cu privire la secretul de stat și secretul comercial, proprietate intelectuală, sau altor prevederi din domeniul accesului la informație și protecției informației, pot fi publicate. În cazul în care aceste date sunt deja publicate pe pagina web a instituției, aceasta va indica doar adresa (link-ul) la datele de pe pagina sa web, asigurând că aceste date nu vor dispărea de pe pagina la care s-a făcut referință, nici în cazul actualizării acestor date, pentru a oferi acces la întreaga arhivă a seturilor de date.

7. Portalul www.date.gov.md este disponibil publicului larg. Oricine poate accesa datele publicate de Guvern, le poate descărca și reutiliza conform condițiilor de accesare și reutilizare a informației publicate pe portal. Pentru a oferi seturile de date, www.date.gov.md oferă un catalog al înregistrărilor, o înregistrare reprezentând fiecare set de date publicat. Portalul oferă și un motor de căutare puternic și funcționalitatea de sortare a datelor în funcție de instituție, grupuri, cuvinte cheie sau formate.

8. Galeria "Aplicații" oferă descrierea aplicațiilor guvernamentale sau civice elaborate în baza datelor guvernamentale. "Băncile de date" oferă legături la bazele de date guvernamentale deschise cu interfață web publică.

9. Publicul larg poate sugera autorităților și instituțiilor publice seturi de date de interes public larg la rubrica "Participă" sau să lase comentarii la oricare set de date. Instituțiile publice vor fi notificate privind publicarea comentariilor la seturile de date care le aparțin.

10. Rubrica "Despre" conține informația generală despre portalul www.date.gov.md. Comunicarea privind știrile și evenimentele legate de date guvernamentale deschise la nivel național și internațional sunt publicate cu regularitate în rubrica "Comunicate".

11. "Termeni și condiții" descriu drepturile la acces și reutilizarea informațiilor publice și datelor guvernamentale publicate pe portalul www.date.gov.md, conform prevederilor Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 08 noiembrie 2013.

III. Informația ce se publică pe portal

12. Autoritățile și instituțiile publice vor publica doar informațiile și datele publice care nu contravin prevederilor legislației în vigoare. Datele pot să se refere atât la date privind performanța procesului de guvernare (ex. executarea bugetului, date statistice ce țin de activitatea instituției, etc.) cât și date primare din domeniul de activitate al instituției. Aceste date vor fi însoțite de metadate complete, conform formularului pe www.date.gov.md. Datele publicate pe portalul guvernamental unic al datelor deschise vor fi destinate reutilizării în mod implicit, cu excepția cazului în care cadrul legislativ prevede altfel.

13. Autoritățile și instituțiile publice vor publica datele proaspete în formate deschise ce oferă posibilitatea de a fi prelucrate automat, deschise pentru a fi recuperate, descărcate, indexate și căutate la

dispoziția gamei largi de utilizatori în diferite scopuri de reutilizare, la cel mai înalt nivel de dezagregare, actualizând aceste date cu o regularitate constantă. Instituțiile singure vor determina frecvența de actualizare a datelor publicate, astfel încât să nu diminueze din valoarea acestora.

14. Autoritățile și instituțiile publice vor publica informațiile și datele deschise pe portalul guvernamental unic al datelor deschise și/sau pe pagina lor web. În cazul în care instituțiile vor continua să publice datele pe pagina lor web, atunci se admite publicarea adreselor (link-urilor) la aceste date pe portalul www.date.gov.md, asigurând caracterul permanent de păstrare și actualizare a datelor publicate pe pagina lor web.

15. Autoritățile și instituțiile publice vor considera publicarea angro a datelor care au stat la baza elaborării aplicațiilor și serviciilor guvernamentale web care permit doar vizualizarea datelor. În procesul de publicare a datelor spre descărcare angro, autoritățile și instituțiile publice vor respecta cadrul normativ, în special normele legale cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

16. Autoritățile și instituțiile publice vor publica datele în formatele și condițiile de reutilizare stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 08 noiembrie 2013 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public.

IV. Oferirea accesului spre publicare a datelor pe portal

1. Cine are dreptul și accesul să publice date

17. De dreptul și acces la publicarea informațiilor publice beneficiază persoanele desemnate ca responsabile de gestionarea informației publice ce aparține autorității și instituției publice și care este plasată pe portalul guvernamental unic al datelor deschise.

2. Desemnarea persoanelor responsabile

18. Fiecare autoritate și instituție publică va desemna o persoană sau câteva persoane responsabile de gestionarea informației publice ce aparține instituției și care este plasată pe portalul guvernamental unic al datelor deschise. Autoritățile și instituțiile publice vor transmite o solicitare oficială adresată Centrului de Guvernare Electronică care va conține una dintre următoarele opțiuni:

- 1) Solicitarea deschiderii contului de utilizator pentru o autoritate/instituție publică;
- 2) Solicitarea deschiderii unui cont sau conturilor adițional(e) pentru o autoritate/instituție publică;
- 3) Solicitarea închiderii unui cont prin argumentarea motivului;
- 4) Solicitarea modificării persoanei responsabile și/sau contului de utilizator.

2.1 Crearea contului

19. Administratorul portalului va crea contul utilizatorului - persoanei oficial desemnate de către autoritatea și instituția publică responsabilă. Administratorul va atribui instituției responsabile contul

creat. Adițional, administratorul va comunica utilizatorului datele de autentificare, care ulterior vor putea fi modificate de către utilizator imediat după autentificare pe portal.

20. Utilizatorul va avea posibilitatea de a efectua operațiunea de autentificare prin login și parolă sau prin serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (M-Pass).

21. Solicitarea deschiderii contului de utilizator pentru o autoritate/instituție publică. Conținutul solicitării va avea următorul text: *Autoritatea/instituția (denumirea autorității/instituției)* solicită crearea și activarea contului pe portalul www.date.gov.md. Persoana responsabilă de gestionarea informațiilor și datelor pe portal este *Nume, Prenume, funcția, telefon, adresa e-mail guvernamentală*.

22. Solicitarea deschiderii unui cont sau conturilor adițional(e) pentru o autoritate/instituție publică. Conținutul solicitării va avea următorul text: *Autoritatea/instituția (denumirea autorității/instituției)* solicită crearea unui cont suplimentar pe portalul www.date.gov.md. Persoana responsabilă de gestionarea informațiilor și datelor pe portal va fi *Nume, Prenume, funcția, telefon, adresa e-mail guvernamentală*.

2.2 Modificarea contului

23. Solicitarea modificării persoanei responsabile și/sau contului de utilizator. Conținutul solicitării va avea următorul text: *Autoritatea/instituția (denumirea autorității/instituției)* solicită modificarea persoanei responsabile de contul (denumirea contului) pe portalul www.date.gov.md. Persoana responsabilă nou desemnată este *Nume, Prenume, funcția, telefon, adresa e-mail guvernamentală*.

2.3 Lichidarea contului

24. Solicitarea închiderii unui cont prin argumentarea motivului. Conținutul solicitării va avea următorul text: *Autoritatea/instituția (denumirea autorității/instituției)* solicită închiderea contului pe portalul www.date.gov.md, de gestionarea căruia a fost responsabil(ă) *Nume, Prenume, funcția*. Se solicită închiderea contului în baza (se indică motivul). *La necesitate:* Se solicită ca seturile de date existente să fie atribuite la contul (denumirea contului) gestionat de *Nume, Prenume, funcția, telefon*.

V. Drepturile și obligațiile persoanelor responsabile de publicarea datelor

25. Utilizatorii vor avea posibilitatea de a publica, actualiza și redacta seturile de date, aplicațiile și băncile de date pe portalul guvernamental unic al datelor deschise.

26. Autoritățile și instituțiile publice vor asigura veridicitatea denumirii, descrierii și logotipului său. Această informație va fi gestionată de către administrator. În cazul în care autoritatea/instituția publică nu are un logotip oficial, în locul acestuia se va utiliza stema de stat.

27. Utilizatorul este responsabil de păstrarea confidențialității datelor de autentificare. Deoarece utilizatorul poartă responsabilitate și răspundere pentru publicarea și actualizarea datelor, precum și conținutul acestuia, contul utilizatorului poate fi utilizat doar de o singură persoană, deținătorul contului.

28. În contextul gestionării contului deschis, utilizatorii vor avea următoarele drepturi și responsabilități:

1) **De a modifica seturile de date.** Utilizatorul are dreptul să ștergă seturile de date și să modifice conținutul lor. Nu se recomandă ștergerea seturilor de date, doar cu excepția de dublare a seturilor de date/resurselor la publicare.

2) **De a modifica resursele.** Utilizatorul are dreptul să ștergă resursele și să modifice conținutul lor. Nu se recomandă ștergerea resurselor, doar cu excepția dublării acestora la publicare. Nu se vor șterge resursele în cazul în care conținutul acestora a suferit careva modificări. Aceste modificări pot fi reflectate în descrierea resursei sau chiar în titlul acesteia.

3) **De a beneficia de suportul unei persoane tehnice** în procesul de publicare și integrare a datelor deschise din sisteme informaționale în portalul guvernamental, precum și posibilitatea de a utiliza Manualul de integrare prin API publicat în rubrica „Ghidul utilizatorului”.

1. Publicarea seturilor de date prin API (application programming interface)

Utilizatorii vor putea integra datele din sisteme informaționale sau baze de date prin API. Aceasta va permite automatizarea procesului de publicare și actualizare a seturilor de date.

2. Actualizarea seturilor de date și Publicarea Resurselor

La "Resurse", utilizatorii vor actualiza seturile de date prin adăugarea fișierelor noi. Aceste fișiere pot fi atât resurse cu perioada de acoperire actualizată, sau fișierele de suport care explică sau definesc modul de utilizare a resursei sau documentează schimbările apărute în structura fișierului, sau alte resurse cu informații relevante și de suport.

V. Dispoziții finale

29. Ministerele, alte autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență (autoritățile administrative din subordine, instituțiile publice și întreprinderile de stat în care ministerul, sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator), precum și instituțiile publice autonome vor întreprinde măsurile necesare în vederea aplicării normelor prezentei Metodologii în procesul de publicare a datelor deschise și de utilizare a portalului guvernamental unic de date deschise.